

**MAKTABGACHA TA'LIM TIZIMIDA TA'LIM SIFATINI YANGI BOSQICHGA
OLIB CHIQUISH**

Karimjonova Shahzoda Erkinjon qizi

Namangan davlat pedagogika instituti

Pedagogika fakulteti MPL-AU-25 yo'nalishi talabasi

Ilmiy rahbar: Falsafiy va tarixiy fanlar kafedrası o'qituvchisi Tillayev Bobomurod

E-mail: karimjonovashahzoda42@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19492499>

Annotatsiya: *Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tizimida ta'lim sifatini yangi bosqichga olib chiqish masalalari yoritiladi. Unda maktabgacha ta'limning bola rivojlanishidagi o'rni, ta'lim sifatini oshirish omillari, zamonaviy pedagogik yondashuvlar hamda innovatsion texnologiyalarni joriy etishning ahamiyati tahlil qilinadi.*

Kalit so'zlar: *maktabgacha ta'lim, ta'lim sifati, pedagogik texnologiyalar, innovatsion yondashuv, bola rivojlanishi, ta'lim jarayoni, pedagog kadrlar, zamonaviy metodlar.*

Аннотация: *В данной статье рассматриваются вопросы вывода качества дошкольного образования на новый уровень. В ней анализируется роль системы дошкольного образования в развитии ребёнка, основные факторы повышения качества образования, а также значение внедрения современных педагогических подходов и инновационных технологий.*

Ключевые слова: *дошкольное образование, качество образования, педагогические технологии, инновационный подход, развитие ребёнка, образовательный процесс, педагогические кадры, современные методы.*

Abstract: *This article examines the issues of enhancing the quality of the preschool education system to a new level. It analyzes the role of preschool education in child development, the main factors contributing to the improvement of the quality of the educational process, as well as the importance of implementing modern pedagogical approaches and innovative technologies. Particular attention is given to the effective organization of the educational process and the creation of favorable conditions for the comprehensive development of children.*

Keywords: *preschool education, quality of education, pedagogical approach, child development, innovative technologies, educational process.*

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

Kirish. Barchamizga ma’lumki bola shaxsinining shakllanishida maktabgacha ta’lim muhim ahamiyat kasb etadi. Bolalar maktabgacha ta’lim tashkilotida puxta tayyorlanib maktabga chiqishsa ularning yutuqqa erishish imkoniyati kengayadi. Maktabgacha ta’lim tizimi bolalarni ma’nan mukammal va intellektual salohiyatli bolalarni tarbiyalashni o’zlariga maqsad qilib olganlar. Mamlakatimizda maktabgacha ta’lim uzluksiz ta’lim tizimining ajralmas qismiga aylangan. Yangi O‘zbekiston Taraqqiyot strategiyasining 100 maqsadida maktabgacha ta’lim tizimida ta’lim sifatini yangi bosqichga olib chiqish masalalari ustuvor vazifalaridan biri etib tayinlangan. **O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ta’kidlaganidek, “Maktabgacha ta’lim sohasidagi islohotlar – bu kelajak uchun qo‘yilgan eng mustahkam poydevordir” [1].** Ma’lumki maktabgacha ta’lim vazirligi tashkil etilishidan avval zamonaviy dasturlar joriy etilmagan edi. Bolalarni maktabgacha ta’lim tayyorlash bo‘yicha modellar yetarli darajada rivojlanmagan edi. Davlat maktabgacha ta’lim tashkilotida oldin pedagoglarning ko‘pi o‘rta maxsus ma’lumotga ega bo‘lgan edi, shu sababli bolalarni maktab ta’limiga talab darajasida tayyorlash imkonini bermas edi. Konsepsiya tasdiqlanganda keyin bir yil mobaynida maktabgacha ta’lim tashkilotida yangi qonun qoidalar o‘rnatilgan. **Maktabgacha talim tizimni yangi bosqichga olib chiqishning asosiy indikatori sifatida 6 yoshli bolalarni maktabga tayyorlov tizimi bilan 100 foiz qamrab olish belgilangan [2].** Davlatimiz rahbari O‘zbekiston Respublikasi Davlat mustaqilligining 26 yilligiga bag‘ishlangan marosimda Yurtboshimiz bunga albatta erishamiz deb aniq ishonch bilan gapirganlar. **I.V. Grosheva tomonidan ishlab chiqilgan metodik tavsiyalarga ko‘ra, bolalarni rivojlantirishda endilikda “yodlatish” emas, balki kompetensiyaviy yondashuv (muloqot, mantiqiy fikrlash, ijodkorlik) birinchi o‘ringa chiqdi [3].** Bundan shuni anglash mumkinki, bolaga shunchaki yodlatibgina qolmasdan, uni har jihatdan yuksaltirish ham lozim.

Maktabgacha ta’lim tashkiloti bola rivojlanishida tutgan o‘rni beqiyos. Maktabgacha ta’lim bolaning shaxs sifatida shakllanishida eng muhim bosqichlardan biri hisoblanadi. Bu davrda bolalarning aqliy, jismoniy, ijtimoiy va ma’naviy rivojlanishiga asos yaratiladi. Aynan maktabgacha yosh davrida bola atrof - muhitni faol o‘rganadi, yangi bilim va ko‘nikmalarni egallaydi hamda jamiyatga moslashishni boshlaydi. Bundan tashqari, maktabgacha ta’lim bolalarda intizom, mas’uliyat, hurmat, mehr - oqibat kabi ijobiy fazilatlarni shakllantirishga yordam beradi. Bu jarayon bolaning keyingi ta’lim bosqichlariga tayyorlanishida muhim ahamiyatga ega. Bugungi kunda maktabgacha ta’lim tizimini yangi bosqichga olib chiqish deganda nafaqat miqdoriy ko‘rsatkichlar qamrovi balki “sifat menejmenti” tushunchasi e’tirof etiladi. **O‘zbekiston Respublikasining 2030-yilgacha mo‘ljallangan rivojlanish**

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

konsepsiyasida ta’lim jarayonlarini raqamlashtirish va har bir bolaning individual rivojlanish trayektoriyasini yaratish ustuvor vazifa sifatida belgilangan [4]. Davlatimizning 2030-yilgacha bo’lgan rejasida bog’chalarni raqamlashtirish bejiz ko’zda tutilmagan. Bu tizim har bir bolaning o’z qobiliyatini kashf qilishiga yordam beradi. Bog’cha bolalarni shunchaki maktabga tayyorlamaydi, balki uning ichidagi “yashirin iqtidor”ni uyg’otadi.

Maktabgacha ta’lim sifatini oshirish omillari quyidagilar:

Pedagoglarning malakasi - Tarbiyachilarning kasbiy bilim va pedagogik mahorati yuqori bo’lsa, ular bolalarga sifatli ta’lim va tarbiya bera oladilar.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar - Interfaol o’qitish metodlari, o’yinlar, ijodiy mashg’ulotlar va innovatsion yondashuvlar bolaning bilim olish qiziqishini oshiradi.

Moddiy - texnik baza - Maktabgacha ta’lim muassasalarining qulay xonalari, o’yinchoqlar, didaktik materiallar va zamonaviy jihozlar ta’lim sifatiga ijobiy ta’sir ko’rsatadi.

Ota - ona va jamiyat bilan hamkorlik - Ota - onalar bilan faol aloqada bo’lish, bolalarning uy asharoitidagi tarbiyasi va qiziqishlarini inobatga olish ta’lim samaradorligini oshiradi.

Individual yondashuv - Har bir bolaning qobiliyati, ehtiyojlari va qiziqishlarini hisobga olgan holda ta’lim berish, ularning rivojlanishiga ijobiy ta’sir qiladi.

Motivatsiya va rag’batlantirish - Bolalarni muvaffaqiyatlariga qarab rag’batlantirish, ularni faol bilim olishga undash maktabgacha ta’lim sifatini oshirishga yordam beradi.

Maktabgacha ta’lim tizimida zamonaviy pedagogik yozlashuvlar (yoki yondashuvlar) bolalarning har tomonlama rivojlanishini ta’minlash va ta’lim sifatini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu yondashuvlar bolalarning bilim olish jarayonini interfaol, qiziqarli va samarali qilishga xizmat qiladi. “Ilk qadam” davlat o’quv dasturida ta’kidlanganidek, **“Bolaning rivojlanishi uning qiziqishlari va ehtiyojlaridan kelib chiqishi lozim”**. Bu yondashuv bolani ta’lim jarayonining markaziga qo’yadi [1]. **O’yin orqali o’qitish** - Bolalar o’yin jarayonida turli ko’nikmalarni egallaydi, fikrlash va ijodiy qobiliyatlari rivojlanadi. O’yin pedagogik metod sifatida maktabgacha yosh bolalar uchun eng samarali usul hisoblanadi.

Faol va interfaol metodlar - Guruh mashg’ulotlari, rolli o’yinlar, loyihaviy ishlash va muammoli vaziyatlar bolalarning ijtimoiy ko’nikmalarini va mustaqil fikrlashini rivojlantiradi.

Individual yondashuv - Har bir bolaning qobiliyati, qiziqishi va rivojlanish sur’ati inobatga olinadi. Bu metod bolaning o’z imkoniyatlarini maksimal darajada namoyon etishiga yordam beradi.

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

Ijodiy va tanqidiy fikrlashni rivojlantirish - Rassomchilik, musiqa, hikoya yaratish, matematik va mantiqiy o‘yinlar orqali bolalar ijodiy va tanqidiy fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantiradilar.

Axborot - kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish - Kompyuter dasturlari, interaktiv taxtalar va multimediya materiallari bolalarning bilim olish qiziqishini oshiradi va zamonaviy ta’lim jarayonini boyitadi.

Loyiha va tadqiqot usullari - Bolalarni kichik loyihalarda qatnashishga undash, o‘z atrof - muhitini o‘rganish va natijalarni tahlil qilishga o‘rgatadi.

Muxtasar qilib aytganda, maktabgacha ta’lim sifatini oshirish orqali bolalarni kelajakdagi ta’lim bosqichlariga tayyorlash, ularning intellektual va ijtimoiy ko‘nikmalarini rivojlantirish, shuningdek jamiyatga moslashuvchan va barkamol shaxs sifatida voyaga yetishini ta’minlash mumkin. Zamonaviy pedagogik yondashuvlar o‘yin orqali o‘qitish, interfaol metodlar, ijodiy va tanqidiy fikrlashni rivojlantirish, axborot - kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish bolalarning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi. Shu bilan birga, individual yondashuv va rag‘batlantirish bolalarning o‘z qobiliyatlarini namoyon etishiga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. “Yangi O‘zbekiston strategiyasi”. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2021. – 464 b. (Prezidentning ta'lim islohotlariga doir konseptual qarashlari asosida).
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. “O‘zbekiston Respublikasi maktabgacha ta’lim tizimini 2030 - yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”, 08.05.2019 yildagi PQ - 4312 - son. (Qamrov va strategik maqsadlar qismi).
3. Grosheva I.V., Mirziyoyeva S.Sh., Mikailova L.U. “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi (takomillashtirilgan ikkinchi nashr). – Toshkent, 2022. (Ta'lim metodikasi va kompetensiyalar qismi).
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ - 4312 - sonli Qarori. “Maktabgacha ta’lim tizimini 2030 - yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Prezident Qarori. – Toshkent, 2019.
5. Qizi, T. O. A. (2024). NUTQI TO’LIQ RIVOJLANMAGAN BOLALARNING DIQQATINI TEKSHIRISH METODIKASI. Talqin va tadqiqotlar ilmiy - uslubiy jurnali, 2(59), 347 - 350.
6. Qizi, T. O. A. (2024). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA DIQQAT XUSUSIYATLARI. Talqin va tadqiqotlar ilmiy - uslubiy jurnali, 2(59), 180 - 182.

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

7. Tojibaeva, A. A. K., & Kholmamatova, Z. K. K. (2026). AUTISM SPECTRUM DISORDER - MODERN CONCEPTS AND APPROACHES. *European Review of Contemporary Arts and Humanities*, 2(2), 25 - 27.

8. Tojibaeva, A. A. K., & Abdumamatova, Z. A. Q. (2026, February). ATTENTION DEFICIT IN CHILDREN AND TECHNOLOGIES FOR ELIMINATING ADDICTION AND HYPERACTIVITY SYNDROME. In *Claritas Conference Platform* (No. 2, pp. 34 - 36).